

TARİH KONU TESTİ

10.
SINIF

8'li

32
ADET

Her Öğrenci Özeldir

KONU TESTİ
ÜNİTE DEĞERLENDİRME
KONU TARAMA

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ - 1

1. Büyük Selçuklular, Türkmenlere yurt bulmak amacıyla 1015-1021 yılları arasında Çağrı Bey'in liderliğinde Anadolu'ya keşif seferleri düzenlemiştir. Tuğrul Bey, Büyük Selçuklu Devleti'nin kuruluşundan sonra Anadolu'yu yurt edinme politikasının temelini atmıştır. 1048'de Pansinler Savaşı ile yaklaşık bir asır sürecek olan Selçuklu-Bizans mücadelesi başlamıştır. Bu savaştan sonra Anadolu'ya yönelik Büyük Selçuklu akınları düzenli hâle gelmiştir.

Büyük Selçuklu Devleti'nin bu politikasının;

- I. Bizans - Selçuklu savaşlarının yaşanması,
- II. Anadolu'da Türk kültürünün tanınması,
- III. Balkanlarda Türk hâkimiyetinin kesinleşmesi

sonuçlarından hangilerine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Ermeni Tarihçi Urfalı Mateos (Mateyos): "Doğudaki sorunu çözmek üzere sefere çıkan Romanos Diogenes (Romen Diyojen), Sivas'a ulaştığında beklemediği bir tepkiyle karşılaştı. Şehirde bulunan Ermeniler, Türklerden yana tavır sergilediği için imparator buna çok sinirlendi ve sefer dönüşünde Ermeni mezhebini kaldıracığına dair yemin etti." bilgilerini aktarmıştır.

Süryani Tarihçi Mihael (Mihayel): "... Çıkarılan emirname ile batıl mezheplerini kabul ettirmeye zorluyorlardı. İstanbul patriği, kiliselerde bulunan mukaddes kitapları (yani Ortodoks olmayan Süryanilere ait eserleri) yaktırdı." demiştir.

Bu bilgilendirmeler aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Bizans yönetiminin halk ile sorunlar yaşadığına
- B) Türklerin Ermeni Krallıklarıyla birlikte hareket ettiğine
- C) Anadolu'da çok kültürlü bir yapının varlığına
- D) Bizans'ın halka din üzerinden baskı yaptığına
- E) Hristiyan halkın dinî konularda farklı görüşlere sahip olduğuna

3.

Yukarıdaki haritaya bakarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türkler Anadolu'nun büyük bölümüne hâkim durundadır.
- B) Anadolu'da siyasi birlik yoktur.
- C) Anadolu uluslararası ticaret merkezi hâline gelmiştir.
- D) Bizans, Batı Anadolu'nun bir bölümünü elinde tutmaktadır.
- E) Türkiye Selçukluları Bizans İmparatorluğu ile sınır komşusudur.

4. Anadolu'nun kültür ve sanat alanında gelişmesine aşağıdakilerden hangisinin katkı sağladığı **savunulamaz**?

- A) Artuklular B) Saltuklular
- C) Türkiye Selçukluları D) Danişmentliler
- E) Gazneliler

5. Oğuz Türklerinin Anadolu'ya ilk akınlarında;
- I. Anadolu'nun verimli topraklara sahip olması,
 - II. Moğol istikasının başlaması,
 - III. Anadolu'da iklim ve bitki örtüsünün Türklerin yaşama uygun olması

durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Bizans İmparatorluğu'nda 1042'den 1081'e kadar 11 imparator değişmiştir. Hatta Botaniates (Botanyates) ve Melissenos (Melissinos) gibi Selçuklulardan yardım alarak imparator olmaya çalışanlar da olmuştur.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Bizans'a yapılan yardım karşılığında bazı şehir ve kalelerin Selçuklulara geçmesine
B) Türklerin Anadolu'da egemenlik kurmasının yavaşlamasına
C) Abbasilerin Selçuklulara baskı yapmasına
D) Selçuklularda iktâ sisteminin uygulanmasına
E) Haçlı Seferlerinin başlamasına

7. Büyük Selçuklular, Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'nun fethini tamamlamak ve Türkleşmesini sağlamak amacıyla Anadolu'ya gönderdiği komutanlara fethettikleri toprakları vermiştir. Bunun sonucunda Anadolu'da ilk Türk beylikleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu beyliklerden birisi değildir?

- A) Danişmentliler B) Saltuklular
C) Tolunoğulları D) Mengücekliler
E) Artuklular

8. Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Artuklular Dönemi'nde yapılan, taş işçiliğinin şaheserlerinden Malabadi Köprüsü günümüze kadar gelmiştir.
B) Saltuklular Erzurum ve çevresinde hâkimiyet kurmuştur.
C) Çaka Beyliği Ahlat ve Van Gölü civarında kurulmuştur.
D) Danişmentliler, Anadolu'nun ilk medresesi sayılan ve tıp eğitimi verilen Yağıbasan Medresesini açmışlardır.
E) Mengücekliler Dönemi'nde yapılan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası UNESCO tarafından hazırlanan dünya mirası eserleri listesine alınmıştır.

9. Anadolu'da Türk destanlarının birincisi Battal Gazi Destanı, ikincisi Danişment Gazi Destanı'dır. Battal Gazi ve gaza arkadaşlarının şehit olmasıyla lidersiz kalan Malatya ileri gelenleri, Battal Gazi'nin soyundan Danişment Gazi'ye müracaat ederler. Danişment Gazi Hristiyanlara geçen Anadolu topraklarının bir bölümünü tekrar alır ve Müslüman Türklere vatan yapar. Danişment Gazi Destanı'nda Türklerin Anadolu'yu yurt tutma çabaları ve kahramanlıkları anlatılır. Yine Orta ve Kuzey Anadolu'nun coğrafi durumuyla ilgili bilgiler yer alır. Destan XI-XV. yüzyıllar arasında Türklerin tarih, kültür ve coğrafyasıyla ilgili zengin bir birikime sahiptir.

Bu bilgilere göre Danişment Gazi Destanı'nda;

- I. Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması,
II. Türklerin İstanbul'u fethetmesi,
III. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kuruluşu aşamasındaki gelişmeler

bilgilerinden hangilerinin yer alması beklenmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

10. İlk Türk beylikleri fethettikleri bölgenin Türkleşmesi amacıyla cami, medrese, kervansaray, imarethane, zaviye, hamam ve kümbet gibi mimari eserler inşa etmişlerdir. Böylece bölgelerini bayındır hâle getirmiş ve Anadolu'da kalıcılığı sağlamışlardır.

Yalnız bu bilgilere göre ilk beyliklerin aşağıdaki alanların hangisinde eserler verdikleri savunulamaz?

- A) Denizcilik B) Dinî
C) Sosyal D) Ekonomik
E) Eğitim

11. Aşağıdakilerden hangisi, Malazgirt Savaşı'nın ardından Anadolu'da kurulan ilk beyliklerden biri değildir?

- A) Sökmenoğulları B) İnaloğulları
C) Dilmaçoğulları D) Karesioğulları
E) Çubukoğulları

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklularının siyasi ilişki kurduğu bir devlet değildir?

- A) Bizans İmparatorluğu
- B) Akkoyunlular
- C) İznik Rum İmparatorluğu
- D) Kıbrıs Krallığı
- E) Trabzon Rum İmparatorluğu

2. I. Kılıç Arslan tahta çıktıktan sonra bir taraftan Anadolu'daki beylikler ile bir taraftan da İznik'i baskı altına almaya çalışan Bizans ile mücadele etmiştir. I. Kılıç Arslan'ın kayınpederi Çaka Bey, zaman zaman Bizans'ı tehdit edecek kadar güçlense de I. Kılıç Arslan'ın, Çaka Bey'i bir davet sonrasında öldürtmesi Bizans'ı rahatsızlatmıştır. 1096 yılında Haçlı tehlikesi ile karşı karşıya kalan I. Kılıç Arslan öncü Haçlı kuvvetlerini Anadolu'ya geçer geçmez bir baskınla yok etmiştir. Daha sonra gelen asıl Haçlı kuvvetleri başarılı olmuş ve İznik başta olmak üzere Urfa, Antakya, Kudüs gibi önemli şehirleri ele geçirmiştir.

Bu bilgilere göre I. Kılıç Arslan dönemiyle ilgili;

- I. Taht kavgaları Haçlı saldırılarının başarılı olmasını sağlamıştır.
- II. Türkiye Selçukluları bazı topraklarını kaybetmiştir.
- III. Haçlı saldırıları, Türkiye Selçuklularının Bizans'a baskısını azaltmıştır.

yorumlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Orta Asya'da ilk dönemlerden itibaren boylar birliği şeklinde teşkilatlanan Türk toplumunun en küçük yapısını aşağıdakilerden hangisi oluşturmuştur?

- A) Bodun
- B) Urug
- C) İi
- D) Oguş
- E) Töre

4. Anadolu Selçukluları ile Bizans arasında yapılan **Miryokefalon Savaşı**,

- I. Anadolu'nun kesin olarak Türk yurdu hâline gelmesi,
- II. Bizans'ın bütün topraklarının Türklerin eline geçmesi,
- III. Anadolu Selçuklu sınırlarının denizlere ulaşması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

5. Aşağıdakilerden hangisi I. Mesut dönemindeki gelişmelerden biridir?

- A) Eski bir Türk geleneğinin uygulanarak ülke topraklarının 11 melik arasında paylaştırılması
- B) Türkiye Selçuklu merkezinin İznik'ten Konya'ya taşınması
- C) Suriye Selçuklularına savaş açılması
- D) Danişmentliler Beyliği'nin Selçuklu topraklarına katılması
- E) II. Haçlı ordusunun Eskişehir yakınlarında mağlup edilmesi

6. Türkiye Selçuklu Devleti kurulduktan bir süre sonra,

- Eyaletlerde yönetim işleri için melikler, adalet işleri için kadılar, askerlik işleri için subaşılar tayin edilmiştir.
- Merkez yönetimi için divan örgütü kurulmuştur.

Bu faaliyetler aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Merkezî otoritenin zayıflatıldığı
- B) Şehzadelerin merkezden uzaklaştırıldığı
- C) Devlet teşkilatının oluşturulmaya çalışıldığı
- D) Hükümdarların yönetim tecrübelerinin artırıldığı
- E) Halkın yönetime katıldığı

7. Selçuklular, fethettikleri bölgelerde şehirlerin dışına yerleşmiş ve iç kale, sur içi ve sur dışı denilen bölümlerden oluşan şehirler kurmuştur. Yerleşilen veya yeni kurulan bir şehirde ilk iş olarak güvenlik sağlanmış; idari, mali, adli yöneticiler belirlenmiş ve vergi tahsili için tahrir yapılmıştır.

Bu durumun öncelikle aşağıdakilerden hangisini sağladığı söylenebilir?

- A) Ordunun savaşa hazır olmasını
B) İktalarda asker yetiştirilmesini
C) Yönetimde karmaşa yaşanmasının engellenmesini
D) Anadolu'da kültürel birliğin sağlanmasını
E) Meliklerin yönetim deneyimi kazanmasını

8. I. Medrese
II. Darüşşifa
III. Kervansaray

Anadolu'da kurulan bu yapılar ticaret, tıp ve eğitim alanları ile ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Ticaret	Tıp	Eğitim
A)	I	II	III
B)	III	I	II
C)	II	III	I
D)	III	II	I
E)	I	III	II

9. Türkiye Selçuklularında ister zengin, ister fakir olsun, tıbbi tedavileri karşılığı hastalardan bir ücret alınmadığı, ilaçların tamamen bedava olduğu, ayrıca fakir olan hastalar taburcu edilirken kendilerine bir kat elbise ile bir aylık yiyecek masraflarını karşılayabilecek miktarda para verildiği bilinmektedir.

Bu bilgide Selçukluların aşağıdaki devlet anlayışlarından hangisini benimsediği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Millî devlet
B) Sosyal devlet
C) Demokratik devlet
D) Monarşik devlet
E) Laik devlet

10. Aşağıdakilerden hangisi Selçuklularda vergilerin toplanmasını kolaylaştırmıştır?

- A) İkta sistemi
B) Atabeylik
C) Deniz seferleri
D) Kervansaraylar
E) Nizamiye Medreseleri

11. Aşağıdakilerden hangisi Ahilik teşkilatıyla ilgilidir?

- A) İslamiyet'ten önceki Türk devletleri tarafından kurulmuştur.
B) Teşkilatın kurulması Haçlı Seferlerinin başlamasına neden olmuştur.
C) Ekonominin zayıflaması Ahilik teşkilatını güçlendirmiştir.
D) Türkiye Selçuklularının iktisadi ve dinî hayatının gelişmesinde etkili olmuştur.
E) Ahiler güçlendikleri dönemlerde devlet otoritesini zayıflatmışlardır.

12. İlk defa Türkiye Selçuklularında görülen ve hükümdarın devlet merkezinde bulunmadığı zamanlarda devlet işlerini yürüten görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divân-ı Saltanat
B) Hâcibü'l-Hüccab
C) Niyâbet-i Saltanat
D) Emirül-Ümerâ
E) Meliküs-Sevâhil

13. Selçuklularda uygulanan ikta sistemi ile ilgili olarak,

- I. Memleketi ve çiftçileri korumaya yönelik olarak uygulanmıştır.
II. İktalar özel mülk olmadığından bunların satışına izin verilmemiştir.
III. Kendisine verilen toprağın vergisini toplayan ikta sahibine, elde ettiği gelirin bir kısmıyla atlı asker besleme zorunluluğu getirilmiştir.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ - 3

1. Kudüs ve çevresini ele geçirmek için başlatılan I. Haçlı Seferi sırasında Bizans ile Haçlılar arasında yapılan sözleşmeye göre;
- Bizans, Haçlılara gıda yardımında bulunacak ve Anadolu'da rehberlik yapacaktır.
 - Haçlılar, Anadolu'da ele geçirdikleri yerleri Bizans'a bırakacaktır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bizanslılar askerî açıdan kendilerini koruyacak güce sahip değildir.
- B) Haçlı Seferlerinin tek amacı, Bizans'ın Anadolu'daki varlığını korumaktır.
- C) Bizanslılar Haçlılarla Türklere karşı ittifak kurmuştur.
- D) Bizans Anadolu'ya yeniden egemen olmayı istemektedir.
- E) Haçlılar Anadolu'yu yeterince tanımamaktadır.

2. Haçlı Seferlerinden sonra Türk-İslam coğrafyasında kurulan Urfa Kontluğu, 1144 tarihinde Musul Atabeyi İmadeddin Zengi, Antakya Prensiği 1268'de Memlûk Sultanı Baybars tarafından ortadan kaldırılmıştır. Daha sonra 1109 yılında kurulan Trablus Kontluğu da 1289 yılında yine Memlûkler tarafından ortadan kaldırılmıştır.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Haçlıların Türk-İslam coğrafyasındaki etkinlikleri zaman içinde azalmıştır.
- B) Musul Atabeyliği, Memlûkler tarafından ortadan kaldırılmıştır.
- C) Memlûkler, Haçlılarla en çok mücadele eden Türk-İslam devletidir.
- D) Haçlı kontlukları, Bizans İmparatorluğu'na bağlı kurulmuştur.
- E) Haçlılar Türk-İslam coğrafyasında sadece üç şehre egemen olmuşlardır.

3. Haçlı Seferlerinde başlamasında etkili olan Kudüs'ün tüm semavi dinler için kutsal kabul edilmesinde,

- I. Kudüs'te semavi dinlerin kutsal kabul ettiği ibadet yerlerinin bulunması,
- II. Orta Doğu'nun ekonomik kaynaklar bakımından zengin olması,
- III. Museviliğin diğer inançlara göre daha az yayılmış olması

nedenlerinden hangileri yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

4. Bizans İmparatorluğu hâkim olduğu bölge itibarıyla Hristiyanlığın doğu sınırını koruma görevini üstlenmiştir. Fakat Malazgirt Savaşı sonrasında Anadolu'nun hızlı şekilde Türkler tarafından ele geçirilmeye başlanması artık Bizans'ın, Hristiyanlığın doğu sınırını koruma görevini yerine getiremediğini göstermiştir.

Yukarıda verilen durum Haçlı Seferlerinin,

- I. ekonomik,
- II. dinî,
- III. siyasi

nedenlerinden hangilerinin açıklaması olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

5. Kudüs'ü geri alarak III. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesine neden olan Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneli Mahmut
- B) İmadeddin Zengi
- C) Selahattin Eyyubi
- D) II. Kılıç Arslan
- E) I. İzzettin Keykavus

6. Avrupalılar, Haçlı Seferlerinden sonra Doğu'da gördükleri kağıt, matbaa, barut, pusula ve yel değirmeni gibi birçok teknik buluş ve aracı ülkelerine götürerek kullanmaya başlamışlardır.

Buna göre,

- I. Haçlı Seferleri, toplumlar arasında etkileşim yaşanmasına neden olmuştur.
- II. Hristiyanlar tarafından kutsal kabul edilen yerler Müslümanların elinde kalmıştır.
- III. Anadolu'daki şehirler Haçlılar tarafından yakılıp yıkılmıştır.

Yorumlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangisi Haçlı Seferlerinden diğerlerine göre daha fazla etkilenmiştir?

- A) Türkiye Selçukluları
B) Danişmentliler
C) Memlükler
D) Büyük Selçuklular
E) Saltuklular

8. Avrupalıların kutsal yerleri ele geçirmek için düzenledikleri Haçlı Seferleri zamanla hedefinden uzaklaşmış, Katoliklerle Ortodokslar arasındaki ayrılıkları derinleştirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

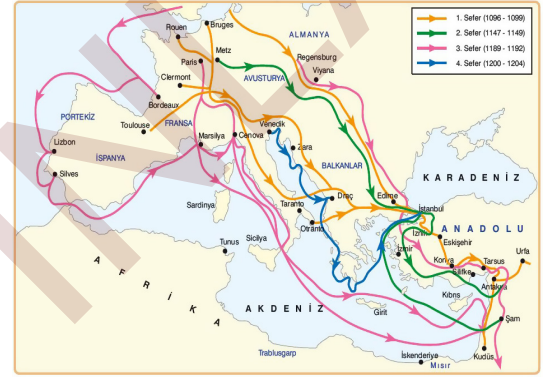
- A) I. Haçlı Seferi sonunda Kudüs Latin Krallığı'nın kurulması
B) II ve III. seferlere Alman, İngiliz ve Fransız kralları'nın da katılması
C) IV. sefer sonunda Latinlerin İstanbul'u yağmalayarak burada bir krallık kurması
D) V. ve daha sonraki seferlerin deniz yoluyla yapılması
E) Seferler sonunda burjuvaların ve köylülerin yeni haklar kazanmaları

9. Haçlı Seferlerinden sonra Avrupa'da derebeylik yönetimi zayıflamış, derebeylerin egemenliklerine son veren krallar güçlenmeye başlamıştır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Akdeniz limanlarının öneminin artması
B) Seferlere kralların da katılması
C) Papa ve din adamlarına duyulan güvenin azalması
D) Seferler sırasında çok sayıda derebeyinin ölmesi ya da borç yüzünden topraklarını kaybetmesi
E) Bizans'ın Haçlılar ile iş birliği yapması

10.

Yukarıdaki haritaya göre, Haçlı Seferlerinden hangilerinin Türk-İslam dünyasına doğrudan zarar verdiği söylenemez?

- A) Yalnız 1. B) Yalnız 2. C) Yalnız 3.
D) Yalnız 4. E) 3 ve 4.

11. Bizanslılar, Haçlı Seferleri sırasında Haçlılar ile birlikte hareket ederek Batı Anadolu'da bazı yerleri ele geçirmiştir.

Bu durumun,

- I. Haçlı Seferlerinin amacından sapması,
- II. Batı Anadolu'daki Türklerin Anadolu içlerine göç etmesi,
- III. Bizans'ın, Türkleri Anadolu'dan atma umuduna kapılması

sonuçlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

YERLEŞME VE DEVLETLEŞME SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ - 4

1. Aşağıdakilerden hangisi, I. Alaeddin Keykubat dönemindeki siyasi faaliyetlerden biri değildir?

- A) Harzemşahların yenilgiye uğratılması
- B) Miryokefalon Savaşı'nın kazanılması
- C) Artukluların Harput koluna son verilmesi
- D) Eyyûbilerle mücadele edilmesi
- E) Kırım'da Suğdak limanının ele geçirilmesi

2. Bizans, Haçlılar ve Moğollarla yapılan savaşlar Anadolu'da üretimi azaltmış, mali durumu sarsmıştır.

Selçuklular,

- I. fethedilen yerlere yerleştirdiği halka geniş topraklar verme,
- II. toprak verdiği ailelere ev, tarım araçları ve tohumluk verme,
- III. toprak verdiği ailelerden bir süre vergi almama

politikalarından hangilerini bu olumsuzluğu gidermek için uygulamışlardır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Türkiye Selçuklu sultanı I. İzzeddin Keykavus Sinop'u fethettikten sonra, başta tüccarlar olmak üzere birçok Türk'ü bu şehre yerleştirmiştir.

I. İzzeddin Keykavus'un bu uygulama ile,

- I. Sinop'u Türkleştirme ve ticareti geliştirme,
- II. Karadeniz'de güçlü bir donanma kurma,
- III. Trabzon Rum İmparatorluğu'nu denizden kuşatma

hedeflerinden hangilerine öncelikle ulaşmayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

4. II. Kılıç Arslan döneminde, Haçlılarla yapılan yoğun mücadeleler sonucunda, ülkedeki tahribat artmış ve üretim azalmıştır.

Bu durumun değişmesinde aşağıdakilerden hangisinin olumlu katkı yaptığı savunulamaz?

- A) Göçebelerin yerleşik hayata geçirilmesinin
- B) Anadolu'nun transit ticaret bölgesine dönüştürülmesinin
- C) Ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılmasının
- D) Çiftçilere bazı vergi indirimlerinin yapılmasının
- E) Ülkede idari ve siyasi istikrarın sağlanmasının

5. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Türkiye Selçuklu Devleti'nin sınırları içinde çok sayıda bağımsız beylik ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu beyliklerden birisi değildir?

- A) Karamanoğulları
- B) Osmanoğulları
- C) Artukoğulları
- D) Karesioğulları
- E) Aydınoğulları

6. Moğol baskısının artmasıyla birlikte Türkiye Selçuklularının Anadolu'da kurduğu siyasi, sosyal ve ekonomik düzen bir kargaşaya dönüşmüş ve huzur ortamı bozulmuştur. Siyasi otoritenin zaafa uğradığı bu dönemde halk, tasavvuf ehli manevi otoritelere sığınmaya başlamıştır.

Bu dönemde Anadolu'da,

- I. Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî,
- II. Hacı Bektâş-ı Velî,
- III. Yunus Emre

mutasavvıflarından hangileri halk üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Selçuklu sultanı I. Alaeddin Keykubat'ın Moğol tehlikesine karşı aldığı önlemlerden biri değildir?

- A) Eyyûbilerle dostluk kurması
- B) Yassıçemen Savaşı'nda Harzemşahları yenilgiye uğratması
- C) Doğu'daki kaleleri tamir ettirmesi
- D) Moğol başkentine elçilik heyeti göndermesi
- E) Doğu Anadolu'daki Harzemli askerleri Selçuklu hizmetine alması

8. Türkiye Selçuklularıyla Moğollar arasında yapılan Köseadağ Savaşı'nın sonucunda,

- I. Moğollar, Türkiye Selçuklularını vergiye bağlamıştır.
- II. Anadolu'nun batısında bağımsız Türk beylikleri kurulmuştur.
- III. Anadolu'da mal ve can güvenliği kalmamış, ticaret faaliyetleri yavaşlamıştır.

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Anadolu'da siyasal birliğin bozulduğuna kesin kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

9. Türkiye Selçuklu Devleti'nin son zamanlarında Moğolların desteğini alan vezir Muineddin Pervâne, IV. Rükneddin Kılıç Arslan'ı öldürmüştür. Bu olaydan sonra tahta Selçuklu ailesinden küçük yaşta III. Gıyaseddin Keyhüsrev geçmiş ve Muineddin Pervâne'nin devlet içindeki gücü artmıştır.

Bu bilgilere dayanarak,

- I. Selçuklularda saltanat sistemi devam etmiştir.
- II. Halk, vezir Muineddin Pervâne'yi desteklemiştir.
- III. Moğollar, Selçuklu yöneticilerinin belirlenmesinde etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Türkiye Selçuklularının Babailer İsyanı'nı bastırmakta zorlanması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Moğolların Anadolu'yu istila etmesine
- B) Haçlı Seferlerinin başlamasına
- C) Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına
- D) Bizans'ın Anadolu'da üstünlüğü ele geçirmesine
- E) Anadolu beyliklerinin Moğollarla iş birliği yapmasına

11. Anadolu'da Moğol istilasının başlaması,

- I. ticaret faaliyetlerinin zarar görmesi,
 - II. Anadolu'da üretim faaliyetlerinin aksaması,
 - III. Bizans'ın Anadolu'daki etkinliğinin artması
- sonuçlarından hangilerini ortaya çıkarmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan beylikler yönetim, ordu ve hukuk gibi alanlarda da ha çok aşağıdaki devletlerden hangisini örnek almışlardır?

- A) Büyük Selçuklular
- B) Abbasiler
- C) Türkiye Selçukluları
- D) Bizanslılar
- E) Moğollar

13. Aşağıdakilerden hangisi, Köseadağ Savaşı'ndan sonraki beyliklerin da ha çok batıda kurulmasının temel nedenidir?

- A) Haçlı saldırılarının yoğunlaşması
- B) Bu bölgede Moğol baskısının az olması
- C) Balkanların fethini kolaylaştırma düşüncesi
- D) Devlet gelirlerinin artırılmak istenmesi
- E) Bu bölge topraklarının verimli olması

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ

1. Anadolu'nun Türk yurdu hâline getirilmesi politika-sının temelini aşağıdakilerden hangisi atmıştır?

- A) Osman Bey B) Tuğrul Bey
C) Melik Şah D) Alp Arslan
E) I. Kılıç Arslan

2. Anadolu'da Türk egemenliği önce Doğu Anadolu'da başlamış daha sonraki zamanlarda batıya doğru ya-yılmıştır.

Aşağıdaki şehirlerin hangisinde Türk egemenliği diğerlerinden sonra sağlanmıştır?

- A) Çanakkale B) Erzurum
C) Sivas D) Tokat
E) Kayseri

3. Antalya'yı alarak Türkiye Selçuklularının Akdeniz'e açılmasını sağlayan hükümdar aşağıdakilerden han-gisidir?

- A) Süleyman Şah
B) II. Kılıç Arslan
C) Rükneddin Süleyman Şah
D) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) I. İzzeddin Keykavus

4. Türkiye Selçuklu sultanları, çocuklarını (melik) vilayet-lere yönetici olarak gönderirlerdi. Meliklerin yanlarına atabey adı verilen kişiler gönderilirdi. Atabeyler melik-lerin yetişmesine, yönetim ve askerlik alanında tecrü-be kazanmasına ve vilayetlerde işlerin yürütülmesine yardım ederlerdi.

Buna göre Selçuklu sultanlarının aşağıdakilerden hangisini önemsedikleri söylenebilir?

- A) Taht kavgalarının sona ermesini
B) Dış ülkelerle iyi ilişkiler kurulmasını
C) Tahta geçecek sultan adaylarının deneyim kazan-masını
D) Ticaret faaliyetlerinin geliştirilmesini
E) Halkın ülke yönetimine katılmasını

5. Malazgirt Zaferi sonrası Anadolu'da zor durumda ka-lan Bizans, I. Haçlı Seferi'nin Türkiye Selçuklularını yıpratmasıyla rahatlatmıştır. Bizans'ın yapacağı yardımlara karşılık Haçlılar, Anadolu'da ele geçireceği toprakları Bizans'a vermeyi taahhüt etmiştir. Bu sayede Bizans, başta İznik olmak üzere İzmir, Efes gibi kıyı bölgeleri-ni ele geçirme imkânı bulmuştur. Türkiye Selçukluları da başkenti Konya'ya taşımak zorunda kalmıştır.

Bu bilgilere göre Türkiye Selçuklularının Bizans'a karşı,

- I. siyasi,
II. kültürel,
III. askerî

alanlarının hangilerinde gerilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. XIII. yüzyılda Moğol baskısının artmasıyla birlikte Tür-kiye Selçuklularının Anadolu'da kurduğu siyasi, sos-yal ve ekonomik düzen bir kargaşaya dönüşmüş ve huzur ortamı bozulmuştur.

Bu durumun sonucu olarak,

- I. Türklerin yeniden Orta Asya'ya göç etmesi,
II. halkın tasavvuf ehli manevi otoritelere sığınması,
III. Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması

gelişmelerinden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Türkiye Selçukluları transit yollar üzerinde kervansa-raylar kurmuşlardır. Bu kervansaraylarda,

- Din ve millet ayrımı yapılmadan yolculara üç gün ücretsiz hizmet verilmiştir.
- Tüccarların ve mallarının güvenliği sağlanmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin gelişmesi-ni sağlamıştır?

- A) Ticaret B) Eğitim C) Sanat
D) Kültür E) Yönetim

8. I. Alaeddin Keykubat'ın,

- I. Alanya'yı ele geçirdikten sonra tersane kurdurması,
- II. doğudaki şehirlerin surlarını güçlendirmesi,
- III. Moğollarla mücadele hâlindeki Harzemşahlar Devleti'ne yardım etmesi

faaliyetlerinden hangileri, Moğollara karşı doğu sınırlarını koruma amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Esnaflar arasında mesleki denetime önem vermişlerdir.
B) Deniz ticaretini geliştirmeye yönelik politika izlemişlerdir.
C) İktâ sahiplerinin yetiştirdiği askerler orduda görev almıştır.
D) Bizans İmparatorluğu ile mücadele etmişlerdir.
E) Moğolları egemenlikleri altına almışlardır.

10. Büyük Selçuklularda bazı aileler devlete ait arazilerden elde ettikleri ürünlerin karşılığında ödeyecekleri vergileri devletin belirlediği askerlere verirdi. Böylece hem devlet hazinesinden para çıkmadan asker yetiştirilir, hem de bazı görevlilerin maaşları ödenirdi. Osmanlı Devleti ise Selçuklulardaki iktâ sistemini örnek alarak dirlik sistemini uygulamıştır.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) XVI. yüzyılda Osmanlı donanmasının güçlendiğine
B) Gaznelilerin devlet düzenin Selçuklulardan ileri olduğuna
C) Osmanlı Devleti'nin Selçuklu toprak sistemini devam ettirdiğine
D) Kapıkulu askerlerinin ihtiyaçlarının toprak gelirleriyle karşılandığına
E) Osmanlı Devleti'nin ekonomisini geliştirmek amacıyla bazı Avrupa devletlerine imtiyazlar verdiğine

11. Türkiye Selçuklu Devleti'nde,

- Rumların elinde bulunan askerî ve ticarî önemi büyük Kolonos'un (Alanya) karadan ve denizden kuşatılarak fethedilmesi,
- Kırım'ın önemli ticaret limanlarından olan Suğdak'ın alınması,
- Mengücek Beyliği'nin yıkılarak topraklarının Selçuklulara katılması

gelişmeleri aşağıdaki hükümdarlardan hangisi zamanında meydana gelmiştir?

- A) I. Alaeddin Keykubat
B) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
C) I. Kılıç Arslan
D) I. İzzeddin Keykavus
E) Süleyman Şah

12. Türkiye Selçukluları Dönemi'nde yerleşik yaşam tarzının, devlet teşkilatlanmasındaki önemi kabul edilmiş ve Türkmenlerin yerleşik hayata geçirilmesine çalışılmıştır. Boy yapısı içerisinde nüfuzlarını korumak için yerleşik hayata geçmek istemeyen Türkmenler, batıdaki uçlara doğru yönlendirilmiştir.

Bu durumun aşağıdaki gelişmelerden hangisine yol açtığı savunulabilir?

- A) Anadolu'da Türk kültürünün yeni yayılma alanları bulmasına
B) Bizans'ın, Anadolu'ya yeniden egemen olmasına
C) Anadolu'da ticarî hayatın canlanmasına
D) Moğolların Anadolu'dan çekilmesine
E) Haçlı Seferlerinin sona ermesine

13. I. Harzemşahlar
II. Memlükler
III. Türkiye Selçukluları

Yukarıdaki Türk devletlerinden hangileri Moğollarla mücadele etmişlerdir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ - 1

1. Osmanlı Devleti'nin, ülkede yaşayan toplulukları din ya da mezhep esasına göre örgütleyerek yönetmesine ---- sistemi denir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tımar
B) Vakıf
C) Millet
D) Ekber ve erşed
E) İltizam

2. I. Süryani
II. Nasturi
III. Keldani

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı toplumu içerisindeki cemaatler arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

3. Fatih, İstanbul'un fethinin üçüncü gününde kazanmış olduğu zafer nedeniyle büyük törenler ve bayramlar tertipledi. O zamana kadar şehrin muhtelif yerlerinde saklı bulunan büyük küçük herkesin, en ufak bir rahatsızlığa uğramadan serbestçe dolaşmalarını emretti. Savaş korkusu ile şehirden kaçmış olanların evlerine dönmelerini ve herkesin, önceden olduğu gibi evinde kendi örf ve âdetleriyle dinine uygun olarak yaşamasını buyurdu.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Ticaret faaliyetlerini
B) Fethedilen yerlerdeki halkın Osmanlı yönetimine bağlanmasını
C) Taht kavgalarının önlenmesini
D) Halkın zenginleşmesini
E) Asker sayısının artmasını

4. I. Çeşitli din, mezhep ve ırka mensup insanların, asırlarca İslam kültür ve medeniyeti içerisinde varlıklarını koruyabilmesi
II. Din ve mezhep kavgalarının devam ettiği Orta Doğu'da, Kafkaslarda ve Balkanlarda huzur ve asayişin sağlanması
III. Devlete ait topraklarda üretimin sürekliliğinin sağlanması

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde uygulanan millet sisteminin sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

5. I. Gayrimüslim halka adaletli ve hoşgörülü davranılması
II. Halkın dinlerine, dillerine ve kültürlerine müdahale edilmemesi
III. Devlet memuru olmak için Türkçe bilme şartının olması

Osmanlıların farklı milletlerin yüzyıllarca barış içinde yaşamasını sağlamalarında yukarıdakilerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. İspanya'daki baskı ve katliamdan kurtarılan Yahudiler, aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde mülteci olarak Selanik ve İstanbul'a yerleştirilmiştir?

- A) II. Bayezid
B) II. Mehmet
C) I. Selim
D) I. Süleyman
E) III. Murat

7. Şehirlerdeki mahalle halkı; cami ve mescitlerin dışında kahvehane, bozahane gibi mekânlarda veya düzenlenen panayır ve şenliklerde bir araya gelmiştir.

Mahalle halkının bu faaliyetlerinin,

- I. toplumsal sınıfların oluşması,
- II. sosyal bağların güçlenmesi,
- III. geleneklerin sürdürülmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. I. "Hırka-i Saadet" merasimi
II. Hacivat ve Karagöz oyunları
III. Kubbeler üzerinde ve minareler arasında kandillerle ışık gösterileri

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Dönemi'nde Ramazan etkinlikleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlılarda düzenlenen şenliklerle ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Düğün, şenlik, ziyafet ve benzeri konularda yazılan eserlere bu iki sözcüğün birleşmesinden meydana gelen "surname" adı verilmiştir.
- B) Şenliklerde sergilenen zenginlik ve ihtişam ile halkın ve davet edilen yabancı devlet adamlarının etkilenmesi de amaçlanmıştır.
- C) Yabancı uyruklu kişilerin şenliklere katılması yasaklanmıştır.
- D) Şenlik için yapılan harcamalar ülkedeki ticari hayatta hareketlilik yaşanmasını sağlamıştır.
- E) Şenlikler bir tür panayır ve fuar görevini üstlenmiştir.

10. Fatih, İstanbul'u fethedince Ayasofya'yı şehrin "cami-i kebir" ilan etmiş ve şehre Anadolu'dan 5 000 aile yerleştirilmesi için emir vermiştir. Daha sonra her şehirde, mahallelerdeki Müslüman ve gayrimüslim reaya ile askerî sınıfı ayrı ayrı tahrir defterine kaydettirmiştir. Ayrıca Osmanlılar fethedilen yerlere kadı ve subaşı tayin etmiştir.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'nin bir yerin fethinden sonra aşağıdakilerden hangisine önem verdiği söylenemez?

- A) Pencik sisteminin uygulanmasına
- B) Dinî ve kültürel simgelerinin görünür hâle getirilmesine
- C) İskân politikasının uygulanmasına
- D) Adalet ve güvenliğin sağlanmasına
- E) Son durumun kayıt altına alınmasına

11. İstanbul'da ilk 1554 yılında Tahtakale'de açılmış daha sonra insanların gittiği her yere yayılmıştır. Buralar insanların zamanla sosyalleşme ihtiyacına hizmet eden mekânlar hâline gelmiştir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tiyatrolar B) Kahvehaneler
- C) Meyhaneler D) Lokantalar
- E) Hanlar

12. Osmanlı Devleti'nde kılık-kıyafet kültürünün oluşmasında,

- I. din kuralları,
- II. yaşanan çevre,
- III. sosyal yapı,
- IV. gelenek ve kanunlar

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

KLASİK ÇAĞDA OSMANLI TOPLUM DÜZENİ - 2

1. Osmanlı Devleti Rumeli’de fethetmiş olduğu yerlerde yaşayan gayrimüslimlere aşağıda verilen alanların hangisinde bir hak tanınamamıştır?

A) Dillerini konuşma
B) Kùltürlerini yaşama
C) İnanç serbestliği
D) İbadet özgürlüğü
E) Yönetime katılma

2. Osmanlı Devleti’nde esnaf ahlakına uymayan veya standartlar dışında mal üretenler, kendi şeyh ve ihtiyarlarından oluşan loncada cezalandırılmışlardır.

Bu cezalandırmalarda kişilik haysiyetini aşağılayacak cezalardan kaçınılması aşağıdakilerden hangisine önem verildiğini gösterir?

A) Verilen cezaların eğitici ve uzlaştırıcı olmasına
B) Kişinin toplumdan dışlanmasına
C) Temel yaşam haklarının yok sayılmasına
D) Kişi ve ailesinin başka yerlere gönderilmesine
E) Kişinin esnaflık yapmasının yasaklanmasına

3. Osmanlılarda esnaf arasında en alt basamakta bulunan kimselere çırak denilmiştir. Çırığın, ustasına itaat etmesi ve girdiği meslek dalının geleneklerine uyması şarttır. Çırak; mesleğinin inceliklerini öğrenmekle loncalar da çırığın okuma-yazma ve dinî eğitimiyle ilgili tedbirleri almakla yükümlüdür. Ayrıca çıraklara alçak gönüllülük, sosyal dayanışma ve özveri gibi ahlaki eğitimler de verilmiştir.

Bu bilgilere göre çıraklara aşağıdaki alanların hangisinde eğitim verildiği savunulamaz?

A) Dinî bilgiler
B) Mesleki bilgiler
C) Yabancı dil
D) Fedakârlık
E) Sosyal davranış

4. Vakıf; kişilerin kendilerine ait menkul, gayrimenkul mallarını veya paralarını toplum yararına oluşturulacak eğitim, din, sağlık, bayındırlık gibi sosyal ve kültürel alanlarda daimî kamu hizmeti verecek kuruluşlara bağışlaması veya kuruluşu oluşturmastır.

Bu bilgilere göre vakıf geleneği aşağıdakilerden hangisi için iyi bir örnektir?

A) Demokratik yaşam
B) Disiplin ve çalışma
C) Geleneklere bağlılık
D) Yardımlaşma ve dayanışma
E) Sosyal eşitlik ve adalet

5. Osmanlı Devleti’nde; dirlik, paşmaklık, ocaklık, malikane, yurtluk ve mukataa gibi kavramlar aşağıdaki alanların hangisindeki düzenlemeler için kullanılmıştır?

A) Toprak sistemi
B) Ordu sistemi
C) Devlet yönetimi
D) Hukuk sistemi
E) Eğitim sistemi

6. Osmanlı Devleti’nde dükkan açmak isteyen kişilere verilen izin belgesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gedik
B) İltizam
C) Lonca
D) Yamak
E) Narh

7. Osmanlılarda bir bölgenin ülke topraklarına katılmasında etkili olan ve devlete sadakatle bağlılığını bildiren yerel beylere gelirleri tahsis edilen arazilere aşağıdakilerden hangi ad verilmiştir?

A) Dirlik
B) Mukataa
C) Paşmaklık
D) Zeamet
E) Yurtluk

8. Osmanlı Devleti'nde toplumun ihtiyacı olan mal ve ham maddeler şehirlerdeki kapan adı verilen merkezlerde toplanırdı. Bu malların adil şekilde dağıtımı gözetilir ve belirlenen fiyat üzerinden satışa sunulurdu.

Bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Devletin daha fazla vergi almasını sağlamanın
- B) Fiyatları kontrol altında tutmanın
- C) Ticarete rekabeti ortadan kaldırmanın
- D) Yerli malı kullanımını teşvik etmenin
- E) Halkın daha çok tüketim yapmasını sağlamanın

9. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Selçukluları Dönemi'nde Anadolu'da kurulmuş olan fütüvvet veya Ahilik denilen esnaf teşkilatlarının devamı niteliğindedir?

- A) Menzil teşkilatı
- B) Divan teşkilatı
- C) Devşirme sistemi
- D) Lonca teşkilatı
- E) Mekkari taifesi

10. Fatih Sultan Mehmet hazırlatmış olduğu bir vakfiyede; " ... külliyyemde bina ve inşa eylediğim imarethanede şehitlerin aileleri ve İstanbul fukarası yemek yiyeler. Ancak yemek yemeye veya almaya kendileri gelemeyenlerin yemekleri güneşin loş bir karanlığında ve kimse görmeden kapalı kaplar içerisinde evlerine götürüle..." demiştir.

Fatih'in bu vakfiyesi aşağıdakilerden hangisine dikkat ettiğini gösteren bir örnektir?

- A) İsrafin önlenmesine
- B) Toplumun sınıflandırılmasına
- C) Yardımlaşmanın sürekliliğine
- D) İnsan onurunun korunmasına
- E) Toplum sağlığının korunmasına

11. Osmanlı Devleti'nde ana yollar üzerindeki geçitlerin denetimini yapma ve güvenliğini sağlama görevi aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?

- A) Tımarlı sipahilere
- B) Akıncılara
- C) Derbentçilere
- D) Menzilcilere
- E) Kale muhafızlarına

12. Aşağıdaki tabloda Osmanlı döneminde devlete ait toprak çeşitleri ve kullanım amaçları eşleştirilmiştir:

I.	Geliri doğrudan hazineye aktarılan topraklardır.	Vakıf
II.	Tersane masrafları ve kale muhafızlarının gideri için ayrılan topraklardır.	Ocaklık
III.	Savaşlarda yararlılık gösteren askerlere maaş karşılığı olarak verilen topraklardır.	Tımar
IV.	Sınır boylarında oturan akıncılara maaş yerine verilen topraklardır.	Yurtluk
V.	Geliri, padişah eşi ve kızlarının giderlerine ayrılan topraklardır.	Paşmaklık

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. Osmanlı hükümdarlarından Yıldırım Bayezid, vilayet tahriri, gelişmiş maliye usulleri ve merkezî hazine ile başkentte ülkenin her tarafında devlet denetimini sağlayan bir bürokrasi kurmuştur.

Yıldırım Bayezid'in bu faaliyetlerle öncelikle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Merkezî otoriteyi güçlendirmeyi
- B) Asker sayısını artırmayı
- C) Fethedilen yerleri Türkleştirmeyi
- D) Uluslararası ticaret yollarını ele geçirmeyi
- E) Denizciliği geliştirmeyi

GENEL TARAMA TESTİ

1. Sultan I. Alaeddin Keykubat, ığ gibi büyüyen Moğol tehlikesini görmüş, çevresindeki Türk devletleri ile it-tifak kurmak istemiş, fakat sonuç alamamıştır. Daha sonra Moğollar, Harzemşahların ve Selçukluların yıkı-lışında etkili olmuşlardır.

Bu durum aşığıdakilerden hangisinin bir göster-geşi olamaz?

- A) I. Alâeddin Keykubat'ın ileri görüşlü bir devlet ada-mı olduğunun
- B) Moğolların Türk dünyasına zarar verdiğinin
- C) Türk dünyasında siyasal anlaşmazlıklar olduğunun
- D) Moğolların güçlü ordulara sahip olduğunun
- E) Harzemşahlar ile Selçukluların Moğollara birlikte karşı koyduğunun

2. Türkiye Selçukluları aşığıdaki alanların hangisin-de Büyük Selçuklulardan ayrılmaktadır?

- A) Veraset sistemi
- B) Hukuk sistemi
- C) Vakıf sistemi
- D) Deniz gücü
- E) İktâ sistemi

3. impe Kalesi'ni Osmanlı Devleti'ne askerî s ola-rak veren devlet aşığıdakilerden hangisidir?

- A) Venedik
- B) Bizans
- C) Sırbistan
- D) Bulgaristan
- E) Ceneviz

4. Osmanlı Devleti'nde seyfiye sınıfının Divandaki tem-silcisi aşığıdakilerden hangisidir?

- A) Nişancı
- B) Defterdar
- C) Kazasker
- D) Reisülküttap
- E) Vezir

5. Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Savaşı ile sona eren Osmanlı - Safevi (İran) savaşılarının Kanuni dne-minde yeniden başlaması aşığıdakilerden hangi-sini gösterir?

- A) Safevilerin siyasi güçlerini koruduklarını
- B) Osmanlı Devleti'nin g kaybettiğini
- C) Kanuni'nin, Safevileri baskı altında tutmadığını
- D) Çaldıran Savaşı'nda Osmanlıların da ağır kayıplar verdiğini
- E) Kanuni'nin İpek Yolu'nu canlandırmak istediğini

6. Balkanlarda Osmanlı hakimiyetinin kesinleşmesin-de aşığıdaki savaşıardan hangisi daha etkili olmuş-tur?

- A) Niğbolu
- B) I. Kosova
- C) Sırp sındığı
- D) II. Kosova
- E) Maltepe

7. Osmanlı Devleti'nde başkent İstanbul'un zamanla bilim ve kültür merkezi hâline gelmesinde aşığıda-kilerden hangisinin doğrudan etkili olduğu söyle-nemez?

- A) Sahn-ı Seman ve Süleymaniye Medreselerinin aıl-masının
- B) Padişahların pozitif bilimleri desteklemelerinin
- C) İstanbul'un güvenliğinden sadrazamın sorumlu ol-masının
- D) Ali Kuşçu ve Ali Tusi gibi bilim insanlarına çalışma imkanı tanınmasının
- E) Osmanlı sanat üsluplarının belirlenmesinde etkili olan Ehli Hiref'in Topkapı Sarayı'nda faaliyet gs-termesinin

8. Osmanlıların İslam hukukunu esas alarak oluşturduğu yönetim düzenine millet sistemi denirdi.

Millet sisteminde toplumu oluşturan unsurlar aşağıdakilerden hangisi ölçü alınarak birbirinden ayrılmıştır?

- A) Irk ve kökenleri
- B) Dinî inanışları
- C) Ekonomik güçleri
- D) Avrupa devletleri ile yakınlıkları
- E) Ülke savunmasına olan katkıları

9. I. Ocaklık: Gelirleri kale muhafızlarına ve tersane giderlerine ayrılan topraklardır.
II. Yurtluk: Geliri sınır boylarındaki askerlere bırakılan topraklardır.
III. Haraci: Mülkiyeti Müslümanlara ait olan topraklardır.

Yukarıdakilerden hangilerinin tanımı yanlış verilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10. Osmanlı Devleti'nde eğitim faaliyetleri ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Cami - dinî eğitim
- B) Enderun - saray eğitimi
- C) Humbarahane - askerî eğitim
- D) Sıbyan Mektebi - medrese eğitimi
- E) Lonca teşkilatı - mesleki eğitim

11. Osmanlı Devleti'nde,

- I. Şeyh Bedrettin İsyanı,
- II. Ploşnik bozgunu,
- III. Ankara Savaşı mağlubiyeti

gelişmelerinden hangilerine, Fetret Devri'nin yol açtığı karışıklıklar neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

12. İstanbul'un fethinin aşağıdaki sonuçlarından hangisi, Avrupa'da merkezîyetçi ve mutlak krallıkların güçlenmesini sağlamıştır?

- A) Fener Patrikhanesinin Osmanlı Devleti'ne bağlanması
- B) Ateşli silahlarla kuvvetli surların yıkılabileceğinin anlaşılması
- C) Bizanslı bilginlerin İtalya'ya gitmesi
- D) İpek Yolu'nun Osmanlıların denetimine girmesi
- E) Çanakkale ve İstanbul Boğazlarının Osmanlı denetimine girmesi

13. Osmanlı Devleti'nde ilmiye sınıfının Divân-ı Hümâyundaki temsilcileri kazaskerler ve şeyhülislamdır. Müderrisler, kadılar, imam ve hatipler de ilmiye sınıfına mensup diğer görevlilerdir.

Bu bilgilere göre ilmiye sınıfının aşağıdakilerden hangisi ile ilgili görev üstlendiği söylenemez?

- A) Fetva vermek
- B) Devletin gelir ve gider kayıtlarını tutmak
- C) Eğitim öğretim işlerini yerine getirmek
- D) Adalet işlerine bakmak
- E) Din hizmetlerini yerine getirmek

14. Osmanlılar, bir şehri fethedince ilk olarak ana kiliseyi camiye çevirmiş ve ona Ulu Cami adını vermiştir. İkinci adım olarak ise şehre kadı ve subaşı tayin etmişlerdir.

Osmanlıların bu uygulamalarına bakılarak,

- I. siyasi egemenliğin dinî bir sembolle pekiştirildiği,
- II. bölgede güvenliğin sağlanmak istendiği,
- III. adalet ve hukuka önem verildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

GENEL TARAMA TESTİ

1. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye Selçuklularının denizası bir sefer düzenleyecek kadar güçlü bir donanmaya sahip olduğunu gösterir?

- A) Alanya'nın fethedilmesi
- B) Trabzon Seferine çıkılması
- C) Kırım'ın Suğdak limanının ele geçirilmesi
- D) Mengücekler Beyliği'ne son verilmesi
- E) Harzemşahlarla, Yassıçemen Savaşı'nın yapılması

2. Fatih Sultan Mehmet Bosna'nın fethinden sonra, bölgedeki din adamları için çıkardığı fermana, "Ben ki Sultan Mehmet Han'ım. Halkım bilsin ki, Bosna rahiplerine karşı iyilik duygularım ortaya çıkıp emrettim ki, ismi geçen rahip ve onların kiliselerine kimse engel olmasın. Kaçıp gidenler affedilsin ve gelip memleketimizde güvenli bir şekilde oturup, ibadetlerini yapsınlar. Yöneticilerimden ve halkımdan kimse onları incitmesin rahatsız etmesin." demiştir.

Fatih'in fermanına bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Halka ekonomik kolaylıklar getirildiğine
- B) Bosna'nın savaş yapılmadan Osmanlı topraklarına katıldığına
- C) Bosnalıların devlet yöneticisi olarak görevlendirildiğine
- D) Bosna halkına ve din adamlarına inanç serbestliği verildiğine
- E) Yöneticilerin halka kötü davrandığına

3. Osmanlı Devleti'nde geliri doğrudan devlet hazinesi-ne ayrılmış topraklara ----- adı verilmiştir.

Cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yurtluk
- B) Mukataa
- C) Zeamet
- D) Malikâne
- E) Vakıf

4. Baba İshak isyanı aşağıdaki devletlerden hangisinin yıkılmasında etkili olmuştur?

- A) Karamanoğulları
- B) Büyük Selçuklular
- C) Danişmentogulları
- D) Suriye Selçukluları
- E) Anadolu Selçukluları

5. Osmanlı Devleti'nde XV ve XVI. yüzyıllarda,

- I. İpek ve Baharat yollarının denetimini ele geçirmek için fetihler yapılması,
- II. han, kervansaray, kapalıçarşı gibi mekanların inşa edilmesi,
- III. güvenlik eksikliği nedeniyle zarara uğrayan tüccarın kayıplarının devlet tarafından karşılanması

durumlarından hangilerinin, ticaretten elde edilen vergi gelirini artırma amacı taşıdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethettiği yerlerde kalıcı egemenlik kurabilmek ve üretim faaliyetlerini sürdürülebilmek amacıyla Türk nüfusunu arttırmaya çalışmıştır. Bu amaçla Balkanlarda fethettiği yerlere Anadolu'dan getirdiği Türk ailelerini yerleştirmiştir.

Bu durum iskan politikasının uygulanması ile,

- I. siyasi,
- II. askerî,
- III. ekonomik

alanların hangilerinde fayda sağlanmasının gözlemlendiğini gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi Coğrafi Keşiflere katılanlardan birisi değildir?

- A) Amerigo Vespuçi
- B) Bartelmi Diyaz
- C) Macellan
- D) Kristof Kolomb
- E) Leonardo da Vinsi

8. Osmanlı Devleti'nde Divanın,

- I. önemli davaları görüşüp hükme bağlama,
- II. Kuruluş Dönemi'nde padişahın başkanlığında toplanma,
- III. siyasi, askerî ve iktisadi konularla ilgili kararlar alma

özelliklerinden hangileri yargı yetkisine sahip olduğuna kanıt gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

9. Osmanlı Devleti'nde büyük liman kentlerinin hinterlandından gelen çeşitli ürünler buralardan dış ülkelere gönderilmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıdaki kentlerden hangisinin böyle bir özelliği yoktur?

- A) Konya
- B) Selanik
- C) Trabzon
- D) İskenderun
- E) İskenderiye

10. Vergi gelirleri padişahların kızları ve ailelerine bırakılan topraklar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vakıf
- B) Yurtluk
- C) Malikâne
- D) Paşmaklık
- E) Mukataa

11. Osmanlı Devleti'nde ihtiyaç malları ve ham maddeler şehirlerdeki kapan adı verilen toptancı hallerine getirilirdi. Burada kapan emini adını taşıyan görevlilerce eşit olarak satıcılara ya da imalatçılara dağıtılırdı.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama ile,

- I. fiyat artışının önlenmesi,
- II. iç tüketimde mevcut dengelerin korunması,
- III. hazine giderlerinin azaltılması

amaçlarından hangilerinin gözetildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Şah Tahmasb'ın Osmanlı topraklarına saldırması ve Avusturya ile ittifak kurması üzerine Kanuni Sultan Süleyman İran üzerine seferler düzenlemiştir.

Buna göre Kanuni'nin,

- I. Osmanlı toprak bütünlüğünün tehdit edilmesi,
- II. ticaret yollarının yön değiştirmesi,
- III. Osmanlı Devleti aleyhine politikalar izlenmesi

durumlarından hangilerini savaş gerekçesi saydığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

13. Osmanlı Devleti'nde her şehir ve kazada sayısı ve açılabilir dükkan adedi belirlenmişti.

Bu anlayışın,

- I. haksız rekabeti önleme,
- II. arz talep dengesini koruma,
- III. halkın devlete bağlılığını artırma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

GENEL TARAMA TESTİ

1. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Moğol tehlikesinden kurtulmak isteyen Türkmenler, Anadolu'nun batı bölgelerine göç etmişlerdir.

Buna göre,

- I. Anadolu'nun batı bölgeleri, Moğol baskısından uzaktır.
- II. Moğollar, Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'nun büyük bölümünde denetimi sağlamışlardır.
- III. Türk kültürü Anadolu'nun batı bölgelerinde yayılmıştır.

Yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Yıldırım Bayezid
II. Mehmet Çelebi
III. II. Murat

Yukarıdaki Osmanlı padişahlarından hangileri İstanbul'u kuşatmışlardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Çelebi Mehmet, "Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu" sayılmıştır.

Çelebi Mehmet'in aşağıdaki faaliyetlerinden hangisinin bu yorumun yapılmasında daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Fetret Devri'ne son vererek Osmanlı Devleti'ni parçalanmışlıktan kurtarmasının
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğini kurma çalışmalarını yeniden başlatmasının
- C) Mustafa Çelebi İsyanı'nı bastırmaya çalışmasının
- D) Venediklilerle, Osmanlı tarihinin ilk önemli deniz savaşını yapmasının
- E) Şeyh Bedrettin İsyanı'nı bastırmasının

4. Has, zeamet ve tımar aşağıdaki topraklardan hangisinin bölümleridir?

- A) Ocaklık B) Yurtluk
C) Dirlik D) Mukataa
E) Mülk

5. Feodalitenin çözülmesinde yeni kıtaların keşfiyle birlikte Avrupa'dan dışarıya doğru yaşanan göçler de etkili olmuştur. Avrupa'da nüfusun azalması nedeniyle derebeyler, topraklarında çalışacak insan bulma konusunda sıkıntı yaşamaya başlamıştır. Buna bağlı olarak tarımın önemi azalırken ticari faaliyetler önem kazanmıştır.

Bu bilgilerde feodalitenin zayıflamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi vurgulanmıştır?

- A) Haçlı Seferlerinin
B) Coğrafi Keşiflerin
C) Çifte Gül Savaşı'nın
D) Barutun ateşli silahlarda kullanılmasının
E) Yüzyıl Savaşlarının

6. Osmanlı Devleti, Mercidabık ve Ridaniye Savaşları ile aşağıdaki bölgelerin hangisinde egemenlik kurmuştur?

- A) Balkanlar B) Mısır
C) Kırım D) Kafkasya
E) İran

7. Türk denizcilik tarihinin en büyük zaferlerinden biri olan ve Akdeniz'de üstünlüğün Osmanlı Devleti'ne geçmesini sağlayan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Preveze B) İnebahtı
C) Vadiü's Seyl D) Haçova
E) Hint Deniz

8. Aşağıdaki tabloda Osmanlı Devleti'ndeki bazı toprak çeşitleri ve kullanım amacı eşleştirilmiştir:

Toprak	Kullanım amacı
I. Dirlık	Geliri padişahın annesi, eşi ve kızları için ayrılan topraklar
II. Yurtluk	Geliri, sınır boylarında oturan akıncılara verilen topraklar
III. Ocaklık	Geliri kale muhafızları ve tersane girdeleri için ayrılan topraklar
IV. Malikane	Üstün hizmetleri görülen kişilere verilen topraklar
V. Mukataa	Geliri doğrudan devlet hazinesine aktarılan topraklar

Hangi sütundaki eşleştirme yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

Yavuz Sultan Selim dönemi haritasına göre Osmanlı Devleti'yle ilgili,

- Safevi ve Memlük devletleriyle savaşlar yapılmıştır.
- İran topraklarının tamamı Osmanlı Devleti'ne katılmıştır.
- Balkanlara düzenlenen seferler başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi **ker-
van ticaretinin güven içinde sürdürülmesinden so-
rumludur**?

- A) Derbentçi B) Cebeci
C) Lonca D) Humbaracı
E) Akıncı

11. Kanuni döneminde,

- Belgrad ve Macaristan'ın Osmanlı topraklarına katılması,
- Alman İmparatoru Şarlken'e karşı Fransa Kralı I. Fransuva'nın desteklenmesi,
- Almanya'daki Reformistlerin desteklenmesi

gelişmelerinin hangilerinde Osmanlı- Habsburg İmparatorluğu arasındaki rekabetin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Ku-
ruluş Döneminde meydana gelen olaylardan birisi değildir?

- Bursa'nın fethedilerek başkent yapılması
- Devşirme sisteminin uygulanmaya başlanması
- Ankara Savaşı'ndan sonra Fetret Devri'nin başlaması
- Fransa'ya ilk defa kapitülasyon verilmesi
- Yaya ve Müsellem adıyla ordu kurulması

13. Sahn-ı Seman Medreseleri aşağıdaki Osmanlı pa-
dişahlarından hangisi tarafından yaptırılmıştır?

- A) Yıldırım Bayezid
B) Fatih Sultan Mehmet
C) II. Bayezid
D) Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

Test 1:	1.D	2.B	3.C	4.E	5.C	6.A	7.C	8.C	9.B	10.A	11.D				
Test 2:	1.B	2.A	3.D	4.A	5.E	6.C	7.C	8.D	9.B	10.A	11.D	12.C	13.E		
Test 3:	1.B	2.A	3.E	4.C	5.C	6.E	7.A	8.C	9.D	10.D	11.E				
Test 4:	1.B	2.E	3.A	4.C	5.C	6.E	7.B	8.B	9.D	10.A	11.D	12.C	13.B		
Test 5:	1.B	2.A	3.D	4.C	5.D	6.E	7.A	8.D	9.E	10.C	11.A	12.A	13.E		
Test 6:	1.D	2.E	3.A	4.E	5.A	6.B	7.C	8.C	9.E	10.A	11.C	12.E	13.A		
Test 7:	1.B	2.D	3.E	4.C	5.A	6.B	7.B	8.E	9.D	10.E	11.C	12.A	13.A		
Test 8:	1.E	2.C	3.E	4.B	5.D	6.B	7.B	8.A	9.E	10.C	11.C	12.A	13.A		
Test 9:	1.A	2.A	3.D	4.B	5.E	6.D	7.A	8.D	9.C	10.B	11.E	12.A	13.D		
Test 10:	1.D	2.E	3.A	4.A	5.C	6.B	7.A	8.A	9.C	10.D	11.E	12.C			
Test 11:	1.E	2.B	3.D	4.E	5.A	6.C	7.A	8.E	9.E	10.B	11.E	12.A			
Test 12:	1.C	2.D	3.E	4.A	5.B	6.B	7.C	8.D	9.D	10.C	11.B	12.A			
Test 13:	1.D	2.A	3.B	4.B	5.A	6.C	7.E	8.B	9.A	10.D	11.C	12.E			
Test 14:	1.A	2.D	3.C	4.B	5.D	6.E	7.E	8.C	9.E	10.B	11.E	12.B	13.E		
Test 15:	1.D	2.B	3.D	4.E	5.E	6.C	7.A	8.C	9.A	10.C	11.B				
Test 16:	1.C	2.D	3.A	4.C	5.B	6.A	7.A	8.E	9.C	10.A	11.A	12.C	13.C		
Test 17:	1.C	2.C	3.E	4.B	5.D	6.B	7.E	8.B	9.E	10.D	11.D	12.A	13.A	14.B	15.B
Test 18:	1.C	2.A	3.B	4.E	5.B	6.D	7.E	8.C	9.D	10.E	11.A	12.B			
Test 19:	1.C	2.E	3.C	4.D	5.D	6.D	7.A	8.D	9.B	10.A	11.C	12.C			
Test 20:	1.B	2.A	3.E	4.A	5.C	6.E	7.C	8.A	9.A	10.D	11.E	12.D	13.E		
Test 21:	1.A	2.C	3.C	4.E	5.E	6.D	7.D	8.B	9.D	10.E	11.C				
Test 22:	1.E	2.C	3.D	4.C	5.C	6.B	7.A	8.D	9.B	10.B	11.E				
Test 23:	1.D	2.B	3.B	4.D	5.C	6.A	7.A	8.B	9.D	10.A	11.E				
Test 24:	1.C	2.C	3.C	4.D	5.D	6.C	7.D	8.A	9.B	10.A	11.A	12.A	13.E		
Test 25:	1.C	2.A	3.B	4.E	5.A	6.D	7.C	8.C	9.B	10.E	11.E				
Test 26:	1.A	2.D	3.E	4.C	5.A	6.C	7.C	8.B	9.D	10.B	11.E	12.E			
Test 27:	1.C	2.B	3.D	4.A	5.B	6.C	7.A	8.D	9.B	10.B	11.C	12.E	13.B		
Test 28:	1.C	2.E	3.B	4.D	5.D	6.A	7.D	8.E	9.C	10.A	11.B	12.E			
Test 29:	1.E	2.A	3.C	4.D	5.A	6.A	7.E	8.B	9.D	10.D	11.C	12.A	13.A		
Test 30:	1.E	2.D	3.B	4.E	5.A	6.D	7.C	8.B	9.C	10.D	11.A	12.B	13.B	14.E	
Test 31:	1.C	2.D	3.B	4.E	5.E	6.E	7.E	8.A	9.A	10.D	11.D	12.D	13.C		
Test 32:	1.E	2.D	3.A	4.C	5.B	6.B	7.A	8.A	9.A	10.A	11.E	12.D	13.B		